

Autoreferat

1. Imię i nazwisko:

Adam Stecyk

2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe/artystyczne – z podaniem nazwy, miejsca i roku ich uzyskania oraz tytułu rozprawy doktorskiej:**2001 Doktor nauk ekonomicznych**

Dyplom doktora ekonomii w specjalności: finanse publiczne, informatyka stosowana uzyskany na Wydziale Zarządzania i Ekonomiki Usług Uniwersytetu Szczecińskiego. Tytuł rozprawy doktorskiej: *Model wariantowania planu budżetu gminy w oparciu o system komputerowy*, promotor: prof. zw. dr hab. Leon Dorozik.

1997 Magister ekonomii

Dyplom magistra ekonomii uzyskany na Wydziale Transportu i Łączności Uniwersytetu Szczecińskiego (obecnie Wydział Zarządzania i Ekonomiki Usług US). Tytuł pracy magisterskiej: *Komputerowy model oceny efektywności inwestycji*, promotor: prof. zw. dr hab. Leon Dorozik.

3. Informacje o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych

2014-	Starszy wykładowca na Wydziale Zarządzania i Ekonomiki Usług Uniwersytetu Szczecińskiego.
2001-2014	Adiunkt na Wydziale Zarządzania i Ekonomiki Usług Uniwersytetu Szczecińskiego.
2009-2010	Wykładowca w Wyższej Szkole Humanistycznej Towarzystwa Wiedzy Powszechnej w Szczecinie.
2007-2008	Wykładowca w Wyższej Szkole Zarządzania w Szczecinie.
2002-2004	Wykładowca w Wyższej Szkole Zawodowej „Oeconomicus” Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego w Szczecinie.
1997-2001	Asystent na Wydziale Transportu i Łączności Uniwersytetu Szczecińskiego (obecnie Wydział Zarządzania i Ekonomiki Usług US).

Adam Stecyk

4. Wskazanie osiągnięcia naukowego wynikającego z art. 16 ust. 2 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595 ze zm.):

a) Tytuł osiągnięcia naukowego/artystycznego

Moim głównym osiągnięciem naukowym, uzyskanym po otrzymaniu stopnia doktora, stanowiącym znaczny wkład w rozwój dyscypliny naukowej ekonomia, określonym w artykule 16 ust. 2 ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, będącym dziełem opublikowanym w całości jest monografia habilitacyjna pt. *Doskonalenie jakości usług edukacyjnych w szkolnictwie wyższym. Podejście metodyczne*.

b) Autor/autorzy, tytuł/tytuły publikacji, rok wydania, nazwa wydawnictwa

Adam Stecyk, *Doskonalenie jakości usług edukacyjnych w szkolnictwie wyższym. Podejście metodyczne*, Szczecin 2016, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego.

c) Omówienie celu naukowego ww. pracy i osiągniętych wyników wraz z omówieniem ich ewentualnego wykorzystania

Jakość oferowanych usług edukacyjnych w szkolnictwie wyższym jest coraz częściej skutecznym narzędziem budowania przewagi konkurencyjnej w dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości społeczno - gospodarczej. Rozwój społeczeństwa informacyjnego wraz z postępującymi procesami globalizacyjnymi i zmianami demograficznymi, a także wzrost znaczenia oczekiwań w stosunku do kształcenia akademickiego wśród wszystkich zainteresowanych grup interesariuszy, powodują konieczność dostosowania polskich uczelni wyższych do wyzwań XXI wieku. Rozważania podjęte w rozprawie habilitacyjnej *Doskonalenie jakości usług edukacyjnych w szkolnictwie wyższym. Podejście metodyczne* koncentrowały się wokół założenia, że istnieją silne relacje pomiędzy poziomem jakości kształcenia akademickiego, rozwojem jednostki i jej wpływu na gospodarkę i kulturę, a tym samym na ewolucję cywilizacyjną państwa. W pracy omówiono zagadnienia dotyczące projakościowego podejścia do funkcjonowania polskich szkół wyższych, w kontekście zachodzących zmian w zakresie metodyki kształcenia, rozwoju technologicznego, rozwoju modeli funkcjonalnych i organizacyjnych, a także zmian społecznych, demograficznych i globalizacyjnych oraz oczekiwań w stosunku do edukacji.

Innymi słowami praca jest próbą spojrzenia na polskie szkoły wyższe przez pryzmat determinantów jakości występujących w kluczowych obszarach, odpowiedzialnych za realizację usług edukacyjnych. W tym celu zaproponowano autorską koncepcję podziału podmiotu akademickiego (uczelni lub celowo wyodrębnionej z niej jednostki, np. wydziału) na pięć uzupełniających się płaszczyzn: organizacyjną, ekonomiczną, infrastrukturalną, metodyczną i społeczną. Przyjęty podział ma charakter umowny i ma na celu umożliwienie lepszego

zrozumienia aspektów jakościowych oraz identyfikację determinantów jakości w realizowanych usługach edukacyjnych.

W tym kontekście celem pracy jest opracowanie koncepcji doskonalenia poziomu jakości usług edukacyjnych w polskich szkołach wyższych, która uwzględnia efekty kształcenia studentów (jakość, skuteczność, efektywność, użyteczność) oraz zrównoważony rozwój uczelni, regionu i państwa (jakość, wartość).

Z przyjętym celem pracy koresponduje następująca hipoteza badawcza: **Wiedza i umiejętności doboru, konfiguracji i koordynacji kluczowych zasobów szkoły wyższej, stanowią główny czynnik decydujący o poziomie jakości realizowanych usług edukacyjnych.** Jako tezy pomocnicze przyjęto:

1. Stopień skomplikowania i złożoności systemu jakim jest szkoła wyższa wymaga określenia otoczenia formalno - prawnego oraz wskazania granic systemu, co umożliwi identyfikację czynników determinujących poziom jakości na wyodrębnionych płaszczyznach: organizacyjnej, ekonomicznej, infrastrukturalnej, metodycznej i społecznej.
2. Koncepcja doskonalenia jakości usług edukacyjnych łączy uzupełniające się cele efektywności kształcenia, użyteczności wiedzy oraz budowania przewagi konkurencyjnej i wartości uczelni.

Rozprawa ma charakter pracy z obszaru nauk społecznych, dziedziny nauk ekonomicznych i dyscypliny naukowej ekonomia. Ponieważ jednak omawiane koncepcje i zagadnienia często wykraczają poza przyjętą dyscyplinę naukową, autor korzystał także z osiągnięć innych dziedzin i dyscyplin naukowych, takich jak, pedagogika, informatyka, nauki o zarządzaniu, socjologia, psychologia, a także prawo i nauki o poznaniu i komunikacji społecznej. Zarówno cel pracy, jak i postawiona hipoteza badawcza, wskazują na kluczową rolę jakości jako kategorii ekonomicznej, przejawiającej się w głównych aspektach pracy.

W rozprawie zastosowano następujące metody badawcze: metodę analizy, wykorzystywaną do krytycznej analizy piśmiennictwa (definicji, teorii, koncepcji) związanego z tematem pracy (w pracy wykorzystano zwarte publikacje i periodyki naukowe, polskie i obcojęzyczne). Analityczny charakter ma także poszukiwanie odpowiedzi na wiele kluczowych pytań (m.in. dotyczących identyfikacji czynników determinujących jakość usług edukacyjnych w szkolnictwie wyższym i mechanizmów wpływu edukacji na rozwój społeczno - gospodarczy). Wykorzystany w pracy materiał analityczny oraz powtarzalność i podobieństwo pewnych zjawisk umożliwiło wykorzystanie metody indukcyjnej, czego konsekwencją było wyprowadzenie własnych pojęć lub koncepcji (np. systemowe podejście do funkcjonowania uczelni jako zbioru pięciu płaszczyzn, autorska koncepcja doskonalenia jakości usług).

Ponadto, w rozprawie wykorzystano również elementy metody synektycznej. Autor posługiwał się w wielu miejscach analogiami, zarówno w stosunku do sektora edukacyjnego, ale również korzystał z innych dziedzin nauki (np. identyfikację czynników determinujących jakość na pięciu wyodrębnionych płaszczyznach, oparto na

analogii do dekompozycji systemów informatycznych, przykład zastosowania podejścia funkcjonalnego został zaczerpnięty z inżynierii procesów, autorska koncepcja doskonalenia jakości usług edukacyjnych została zbudowana w oparciu o propozycje zawarte w metodach SERVQUEL i SERVPERF).

W rozprawie został postawiony **problem identyfikacji i doskonalenia czynników determinujących jakość w szkolnictwie wyższym** – problem, który dotychczas nie znalazł swojego jednoznacznego rozstrzygnięcia. Praca stanowi próbę poszukiwania rozwiązań tego zagadnienia poprzez nawiązanie do wielu teorii i koncepcji (m.in., teoria interesariuszy i zachowań społecznych, pedagogiczne paradygmaty kształcenia, koncepcje doskonalenia jakości, teoria systemów, elementy podejścia procesowego, benchmarking itp.).

Rozprawa składa się z pięciu rozdziałów zakończonych podsumowaniem oraz wstępu i zakończenia. Rozdział pierwszy „*Teoretyczne podstawy jakości usług edukacyjnych*” stanowi punkt wyjścia do naukowych rozważań na temat wpływu szkolnictwa wyższego na rozwój cywilizacyjny państwa. W czterech punktach zaprezentowano interdyscyplinarny aparat pojęciowy, charakteryzujący najważniejsze aspekty rozwoju społeczno – gospodarczego w kontekście podnoszenia jakości usług edukacyjnych na poziomie akademickim. Jako najważniejsze czynniki odpowiadające za dynamikę przemian cywilizacyjnych wskazano globalizację, ewolucję społeczeństwa informacyjnego, zmiany demograficzne, które wraz z rozwojem technologii informacyjno – komunikacyjnych ICT, w istotny sposób oddziałują na rynki edukacyjne, ze szczególnym uwzględnieniem szkolnictwa wyższego.

W rozdziale pierwszym dokonano przeglądu definicji głównych pojęć i modeli teoretycznych opisujących szkolnictwo akademickie, ze szczególnym uwzględnieniem takich zagadnień jak edukacja i oświata, polityka edukacyjna oraz jakość i usługa. W szczególności zwrócono uwagę na złożoność pojęciową kategorii jakości usług edukacyjnych w szkolnictwie wyższym i jej powiązania z takimi zagadnieniami jak efektywność kształcenia, skuteczność nauczania, użyteczność wiedzy, wartość ekonomiczna i e-learningowa uczelni. Ponadto, w rozdziale pierwszym scharakteryzowano główne, teoretyczne modele jakości, opracowane przez badaczy problemu do praktycznego wykorzystania w doskonaleniu jakości w organizacjach usługowych, w tym w szkolnictwie akademickim.

Ważną część rozdziału pierwszego stanowi propozycja spojrzenia na problem jakości usług z perspektywy różnych interesariuszy procesów edukacyjnych. Wskazuje się, że choć istnieje zbieżność w strategicznym podejściu do celów edukacyjnych, to cele szczegółowe, a zwłaszcza sposoby ich osiągania mogą się różnić co do metod i środków niezbędnych do ich realizacji. W tym kontekście, postuluje się wzmocnienie relacji pomiędzy głównymi interesariuszami edukacji (lider – pracownik – student – pracodawca) w celu wypracowania takiego modelu kształcenia, który będzie spełniał określone zapotrzebowanie społeczno – gospodarcze zainteresowanych grup.

W rozdziale pierwszym zaprezentowano także syntetyczne ujęcie tradycyjnych czynników determinujących jakość usług edukacyjnych i zaproponowano (w kontekście dynamicznego rozwoju społeczeństwa informacyjnego i technologii ICT) rozszerzenie

listy o nowe elementy dostarczone dzięki wykorzystaniu e-learningowego paradygmatu kształcenia. Szczególną rolę nowych rozwiązań wskazano w obszarze metodycznym, społecznym i technologicznym (informatycznym), ale także w wymiarze organizacyjnym i ekonomicznym.

Rozważania teoretyczne, przegląd dostępnej literatury oraz propozycja autorskiego spojrzenia na wybrany obszar badawczy pozwoliły na usystematyzowanie istniejącego, interdyscyplinarnego dorobku naukowego opisującego problematykę jakości usług edukacyjnych w szkolnictwie wyższym. Rozdział pierwszy stanowi punkt wyjścia do dalszych, pogłębionych i bardziej szczegółowych analiz omawianego problemu.

Rozdział drugi „*Strukturalne aspekty determinantów jakości edukacyjnej*” jest wraz z rozdziałem trzecim, jedną z dwóch części pracy, w których podniesiony został problem identyfikacji czynników determinujących jakość usług edukacyjnych w szkolnictwie wyższym. Punktem wyjścia do szczegółowych rozważań na temat czynników jakości jest autorska koncepcja systemowego podejścia do uczelni wyższej i jej podział na wyodrębnione płaszczyzny: organizacyjną, ekonomiczną i infrastrukturalną (wymiar strukturalny) oraz metodyczną i społeczną (wymiar funkcjonalny i wymiar interesariuszy), a także wskazanie założeń metodologicznych do analizy poszczególnych płaszczyzn.

Szczegółowa identyfikacja listy czynników w wymiarze strukturalnym została poprzedzona omówieniem otoczenia formalno-prawnego polskich szkół na poziomie akademickim. W tym celu zaprezentowane zostały najważniejsze akty prawne (polskie i międzynarodowe) regulujące funkcjonowanie szkolnictwa wyższego, a także dokumenty strategiczne, opracowane przez krajowe i międzynarodowe instytucje i agendy edukacyjne, wskazujące istotne problemy, przed którymi stoi polska edukacja akademicka oraz kierunki pożądanych zmian. Ponadto w rozdziale drugim dokonano charakterystyki trzech modeli szkolnictwa wyższego opisujących zewnętrzny i wewnętrzny ład akademicki w kontekście funkcjonowania polskich podmiotów edukacyjnych. Zwrócono także uwagę na istotną rolę uczelni wyższych w budowaniu przewagi konkurencyjnej regionu poprzez stymulowanie rozwoju zarówno w obszarach edukacji, jak i rozwoju gospodarczego i innowacji.

Kluczową część rozdziału drugiego stanowi lista czynników determinujących poziom jakości usług edukacyjnych w szkolnictwie wyższym w wymiarze strukturalnym. Jednym z założeń w odniesieniu do identyfikacji czynników, było spojrzenie na problem jakości zarówno z punktu widzenia usługodawcy jak i usługobiorcy. Jako pierwsza, analizie poddana została płaszczyzna organizacyjna, gdzie wstępnie zidentyfikowano 9 (perspektywa uczelni) i 10 (perspektywa studenta) czynników odpowiadających za kształtowanie się poziomu jakości w usługach edukacyjnych. Wymiar organizacyjny został omówiony w odniesieniu do najważniejszych aspektów funkcjonowania uczelni, zarówno w ujęciu strategicznym jak i operacyjnym (bieżącym), tak aby zidentyfikowane czynniki w jak najlepszy sposób charakteryzowały główne i pomocnicze działania edukacyjne i administracyjne.

Adam Stecula

Drugą płaszczyzną, która została poddana analizie była płaszczyzna ekonomiczna. Dominującą rolę w tym obszarze pełnią aspekty finansowe, czyli z jednej strony szeroko rozumiana kondycja finansowa (uczelnia), z drugiej zaś koszty studiowania (student). Na płaszczyźnie ekonomicznej wstępnie zidentyfikowano 6 (perspektywa usługodawcy) i 8 (perspektywa usługobiorcy) czynników determinujących poziom jakości usług edukacyjnych.

Jako trzecią, zaprezentowano płaszczyznę infrastrukturalną, ze szczególnym uwzględnieniem obszaru informatycznego. Zarówno perspektywa uczelni jak i studenta wskazuje główne komponenty infrastruktury uczelni, takie jak rzeczowe aktywa trwałe (budynki, sale, laboratoria) oraz wyposażenie i dostęp do nowoczesnych narzędzi wykorzystujących technologie ICT (systemy komunikacji, systemy e-learningowe, systemy druku itd.). Ważny element w kontekście jakości usług stanowi tu pojęcie dostępu, które w zależności od omawianego czynnika może oznaczać zarówno fizyczny dostęp (np. dla studentów niepełnosprawnych), ale także charakteryzować określone technologie i usługi (dostęp do sieci bezprzewodowej, dostęp do oprogramowania, dostęp do usług sieciowych itp.). Na płaszczyźnie infrastrukturalnej zidentyfikowano odpowiednio 14 (perspektywa uczelni) i 13 (perspektywa studenta) czynników determinujących poziom jakości usług edukacyjnych w szkolnictwie wyższym.

W rozdziale trzecim „*Metodyczne i społeczne aspekty determinantów jakości edukacyjnej*” dokonano identyfikacji czynników determinujących jakość usług uczelni wyższej w kontekście głównych procesów dydaktycznych i administracyjnych, a także poprzez pryzmat interesariuszy edukacji akademickiej. Rozdział trzeci stanowi kontynuację tworzenia pełnej listy determinantów jakości i jest logicznym następstwem rozdziału drugiego, charakteryzującego wymiar strukturalny.

Szczegółowa charakterystyka listy czynników zidentyfikowanych na płaszczyźnie metodycznej została poprzedzona omówieniem procesowego charakteru usług edukacyjnych. Szczególną uwagę zwrócono na osiągnięcia w dziedzinie przebudowy głównych procesów biznesowych w przedsiębiorstwach komercyjnych i możliwości ich adaptacji dla potrzeb szkolnictwa wyższego. Zwrócono uwagę na szczególną rolę polskich uczelni w życiu społeczno – gospodarczym i zasadnicze różnice w odniesieniu do głównych celów pomiędzy przedsiębiorstwami, a uczelniami. Ponadto zaproponowano, przy określonych założeniach i ograniczeniach, wykorzystanie podejścia procesowego do opisu działalności dydaktycznej i administracyjnej uczelni, ze szczególnym uwzględnieniem dwóch, przenikających się wzajemnie faz: projektowania technicznego (relacje, sprzężenia, moduły, zarządzanie informacją itp.) i projektowania społecznego (kapitał ludzki, kompetencje, zakres obowiązków, odpowiedzialność itp.)

Pierwszą płaszczyzną poddaną analizie w rozdziale trzecim (a czwartą w kolejności po omówionych w rozdziale drugim płaszczyznach: organizacyjnej, ekonomicznej i infrastrukturalnej) była płaszczyzna metodyczna. Jako punkt wyjścia do identyfikacji determinantów jakości zaproponowano omówienie głównych paradygmatów kształcenia (behawioryzm, konstruktywizm) i możliwości ich praktycznego wykorzystania w projektowaniu i realizowaniu określonych programów

nauczania w szkolnictwie wyższym. Ponadto zwrócono uwagę na możliwości jakie oferują nowoczesne technologie informacyjno – komunikacyjne ICT, ze szczególnym uwzględnieniem e-learningu i blended learningu, czyli nauczania elektronicznego oraz nauczania mieszanego (hybrydowego), które łączy elementy tradycyjnego kształcenia z możliwościami technologicznymi. Ważnym elementem analizy płaszczyzny metodycznej było podkreślenie interakcji pomiędzy interesariuszami (w wymiarze technologicznym i społecznym) oraz odpowiedzialności za efekty kształcenia zarówno nauczycieli jak i studentów. Ponadto, podkreślono szczególną rolę atomizacji wiedzy (racjonalne i skuteczne projektowanie określonych ścieżek dydaktycznych) oraz ewaluacji, jako niezbędnych narzędzi doskonalenia jakości realizowanych usług. W konsekwencji przeprowadzonej analizy, na płaszczyźnie metodycznej zidentyfikowano odpowiednio 13 (perspektywa uczelni) i 10 (perspektywa studenta) czynników determinujących jakość usług edukacyjnych w szkolnictwie wyższym.

Ważną częścią rozdziału trzeciego było zaprezentowanie podstawowych założeń dotyczących teorii interesariuszy, w kontekście odpowiedzialności za realizację procesu dydaktycznego i efektów kształcenia. Wyodrębniono cztery główne grupy interesariuszy: studenci, pracownicy (dydaktyczno – naukowcy i administracyjni), liderzy (władze dziekańskie, rada wydziału, rada naukowa, kierownicy katedr) i przedsiębiorcy, którzy, przy założeniu racjonalnego podejścia do budowania własnej wartości (wizerunkowej, rynkowej, osobistej) są zainteresowani wysokim poziomem jakości usług edukacyjnych. Analiza czynników determinujących jakość na płaszczyźnie społecznej dotyczyła dwóch powiązanych ze sobą grup cech psychofizycznych. Z jednej strony odnosiła się do aspektów merytorycznych działalności edukacyjnej (wiedza, jakość przekazu, doświadczenie, przygotowanie do zajęć itp.) z drugiej zaś do typowych cech osobowościowych (etyka, motywacja, zaangażowanie, budowanie relacji, kultura osobista itd.). Wynikiem analizy była identyfikacja 12 (perspektywa usługodawcy) i 7 (perspektywa studenta) czynników determinujących jakość usług edukacyjnych.

Podsumowaniem rozdziału trzeciego było zaprezentowanie schematu ideowego kształtowania jakości usług edukacyjnych w szkolnictwie wyższym, z uwzględnieniem czynników strukturalnych (rozdział drugi) oraz funkcjonalnych i społecznych (rozdział trzeci). W zaprezentowanej koncepcji wyszczególniono 54 determinanty w perspektywie usługodawcy (uczelni) i 48 w perspektywie usługobiorcy (studenta).

Rozdział czwarty „*Metody doskonalenia jakości usług edukacyjnych*”, stanowi część empiryczną pracy, będącą jednocześnie weryfikacją zaproponowanych hipotez badawczych. W pierwszej części rozdziału dokonano przeglądu głównych koncepcji i metod analizy jakościowych problemów usług, które mogą zostać zaadoptowane do doskonalenia jakości w szkolnictwie wyższym. Do najważniejszych elementów w budowaniu jakości zaliczono reorganizację głównych procesów dydaktycznych i administracyjnych, przy wykorzystaniu narzędzi e-learningowych, umożliwiających technologiczną i metodyczną zmianę w paradygmacie kształcenia. Zwrócono uwagę na konieczność stosowania outsourcingu, rozumianego jako zlecenie realizacji funkcji pomocniczych lub specjalistycznych funkcji dydaktycznych podmiotom zewnętrznym,

umożliwiając tym samym poszerzenie oferty edukacyjnej. Wskazano na konieczność ewaluacji poziomu jakości usług edukacyjnych, np. poprzez stosowanie określonej polityki certyfikacyjnej. Szczególną uwagę zwrócono na społeczne możliwości doskonalenia jakości usług edukacyjnych, polegające na dokładnym określeniu funkcji i zadań (teoria interesariuszy) oraz na wykorzystaniu systemów motywacji i systemów szkoleń oraz metod weryfikacji i oceny pracowników. W tej części rozdziału zaprezentowano także szczegółowy przegląd metod i narzędzi analizy i doskonalenia jakości usług, ze szczególnym uwzględnieniem metod SERVQUEL i SERVPERF.

Przeprowadzone badania literaturowe, analiza istoty usług edukacyjnych, głównych koncepcji i metod doskonalenia jakości, a także analiza zrealizowanych projektów edukacyjnych pozwoliły na skonstruowanie wstępnej listy 46 determinantów jakości zgrupowanych na płaszczyźnie ekonomicznej, organizacyjnej, infrastrukturalnej, metodycznej i społecznej (według autorskiej koncepcji) z punktu widzenia usługobiorców (klientów wyższej uczelni), co jest zgodne z przyjętym w literaturze przedmiotu i praktyce gospodarczej podejściem.

Zasadniczą część rozdziału czwartego stanowi prezentacja wyników przeprowadzonych badań empirycznych, na które w ujęciu ogólnym składały się następujące etapy:

1. Propozycja autorskiej koncepcji identyfikacji i doskonalenia czynników determinujących jakość w szkolnictwie wyższym.
2. Budowa narzędzia badawczego (w postaci kwestionariusza ankietowego), w którym twierdzenia o pozytywnych konotacjach odpowiadały poszczególnym 48 czynnikom wyodrębnionym na pięciu zaproponowanych płaszczyznach (wykorzystanie siedmiostopniowej skali Likerta).
3. Weryfikacja narzędzia badawczego w eksperckiej grupie dyskusyjnej i w konsekwencji ograniczenie pierwotnej listy determinantów do 32 czynników.
4. Badania pilotażowe (ponowna weryfikacja narzędzia badawczego).
5. Właściwe badania ankietowe, które oparto na próbie 321 studentów Wydziału Zarządzania i Ekonomiki Usług Uniwersytetu Szczecińskiego w roku akademickim 2014/2015 (semestr zimowy 2014 i semestr letni 2015).
6. Statystyczna analiza przeprowadzonych badań i prezentacja wyników.

Rozdział czwarty zawiera szczegółową analizę wyodrębnionych 32 determinantów zidentyfikowanych na płaszczyznach: organizacyjnej, ekonomicznej, infrastrukturalnej, metodycznej i społecznej. Efektem przeprowadzonych badań było utworzenie listy determinantów, których poziom został określony jako zadawalający, dopuszczalny i niezadawalający, a także wskazanie potencjalnych zmian umożliwiających poprawę poziomu jakości w przyszłości. Przeprowadzona analiza badań wykazała, że przy założeniu odpowiedniego (to znaczy jak najlepiej opisującego charakter i istotę kształcenia i jakości) doboru charakterystyk opisowych i przekształceniu ich w realne determinanty jakości, zaproponowana koncepcja może zostać wykorzystana do doskonalenia jakości na polskich uczelniach. Dotyczy to także szkół wyższych o odmiennej strukturze i profilu niż ten poddany analizie i badaniu

(Wydział Zarządzania i Ekonomiki Usług), ale przy założeniu uwzględnienia tych elementów, które pełnią kluczową rolę w projakościowym podejściu, a w szczególności wyodrębnionych płaszczyzn jak i zidentyfikowanych determinantów w określonych obszarach (możliwość wyodrębnienia kolejnych płaszczyzn oraz dodania nowych czynników lub rezygnacja z istniejących). Innymi słowami, indywidualny charakter poszczególnych uczelni, umożliwia wykorzystanie proponowanej koncepcji do doskonalenia jakości usług edukacyjnych, z uwzględnieniem korekty co do szczegółów odpowiadających za strukturę i sposób działania określonych szkół wyższych. Uniwersalny charakter proponowanego podejścia może zostać wykorzystany na kilku poziomach:

- Poziom I – ewaluacja wybranych przedmiotów przez nauczyciela prowadzącego (w przypadku ewaluacji kilku przedmiotów w tej samej grupie studenckiej należy dokonać modyfikacji polegającej na jednorazowej ocenie płaszczyzny ekonomicznej i infrastrukturalnej, tak aby nie powielać informacji w określonym przedziale czasowym);
- Poziom II – ewaluacja i porównanie określonych grup (przedmiotów, pracowników dydaktycznych, studentów, trybów nauczania, narzędzi itp.) przy założeniu jednego wewnętrznego ośrodka ewaluacyjnego (np. wydziałowy zespół do spraw jakości) oraz niezbędnych modyfikacji w kwestionariuszu wynikających z istoty badania;
- Poziom III – oceny jakości usług edukacyjnych w wybranej uczelni, poprzez cykliczne badania (np. semestralne, roczne) i porównywanie wyników w ramach wyodrębnionych płaszczyzn uczelni i konkretnych czynników jakości;
- Poziom IV – porównanie dwóch (lub większej ilości) uczelni wyższych, przy następujących założeniach: 1. uczelnie lub wyodrębnione jednostki (wydział) powinny mieć zbliżony profil kształcenia 2. lista determinantów opisujących badane uczelnie musi być taka sama 3. badanie jest realizowane przez zewnętrzny ośrodek ewaluacyjny (np. określoną grupę ekspertów).

Ostatnią część pracy stanowi rozdział piąty „*Spoleczno – gospodarcze efekty doskonalenia jakości usług edukacyjnych w szkolnictwie wyższym*”, który zawiera podsumowanie dotychczasowych rozważań i wskazuje główne kierunki rozwoju sektora edukacyjnego w Polsce i na świecie. Analiza doświadczeń krajów rozwiniętych wskazuje, na konieczność wprowadzania zmian zarówno na poziomie systemowym (polityka edukacyjna, państwa) jak i na poziomie uczelni (dostosowana do zmian cywilizacyjnych strategia edukacyjna). Zaprezentowane wyniki badań i raportów określonych instytucji edukacyjnych potwierdzają zagrożenia i możliwości rozwojowe wynikające z procesów globalizacji, zmian demograficznych oraz rozwoju technologii ICT, które kształtują nowoczesne społeczeństwo informacyjne.

W rozdziale piątym dokonano przeglądu głównych, cywilizacyjnych trendów rozwojowych, ze szczególnym uwzględnieniem szkolnictwa wyższego. Do najważniejszych elementów zaliczono orientację na jakość i orientację na zatrudnienie, przejawiające się w utylitarnym podejściu do wiedzy i współpracy pomiędzy nauką i

biznesem w regionie. Podkreślono znaczenie takich kierunków działań jak ekspansja i selektywność akademicka, a także zwrócono uwagę na możliwości rozwojowe wynikające z elastycznego podejścia do kształcenia akademickiego w obszarze personalizacji wiedzy i kształcenia nieformalnego.

Rozdział piaty zawiera także syntetyczne zestawienie głównych założeń programowych Strategii rozwoju szkolnictwa wyższego do 2020 r., gdzie wskazuje się pożądane, systemowe zmiany w polityce edukacyjnej państwa i zmiany w otoczeniu instytucji akademickich. Ważną część rozdziału piątego stanowi charakterystyka potencjalnych zmian w wyodrębnionych płaszczyznach funkcjonowania szkoły wyższej; wymiar strukturalny opisany za pomocą płaszczyzny organizacyjnej, ekonomicznej i infrastrukturalnej oraz wymiar funkcjonalny: płaszczyzna metodyczna i społeczna. Do głównych kierunków rozwoju zalicza się wykorzystanie nowoczesnych technologii ICT, ze szczególnym uwzględnieniem e-learningu, zarówno w aspekcie technicznym (systemy informatyczne) jak i metodycznym (paradygmaty kształcenia). Wskazuje się na konieczność budowania opartych na wzajemnym zaufaniu i współpracy, silnych relacji pomiędzy wszystkimi interesariuszami szkolnictwa wyższego oraz na budowaniu elastycznych struktur edukacyjnych, które w łatwy sposób adaptują się do dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości (elastyczna struktura organizacyjna uczelni, nowoczesne modele biznesowe, współpraca gospodarcza w regionie, formalna i nieformalna sieć powiązań pomiędzy interesariuszami).

Podsumowanie rozdziału piątego i całej pracy stanowią rozważania na temat wpływu jakości usług edukacyjnych w szkolnictwie wyższym na rozwój społeczny i wzrost gospodarczy. Analiza związków przyczynowo – skutkowych w procesach edukacyjnych wskazuje na silną zależność pomiędzy oferowanym przez uczelnie poziomem jakości kształcenia, społeczną i kulturową ewolucją jednostki i rozwojem gospodarczym regionu i państwa. Wzajemne powiązanie skuteczności w sposobach dystrybuowania wiedzy, realnej wartości efektów kształcenia i użytecznego charakteru określonych umiejętności decyduje o możliwościach rozwojowych lokalnych i krajowych przedsiębiorstw, a tym samym o rozwoju wybranych sektorów gospodarki. Rozdział piaty wskazuje na konieczność podtrzymywania interdyscyplinarnego dyskursu o problemach jakości usług edukacyjnych, prezentowania różnych, często sprzecznych poglądów, tak aby opracowane koncepcje i metody doskonalenia jakości w jak najlepszy sposób odzwierciedlały dynamikę zmian społeczno – gospodarczych i rozwój cywilizacyjny państwa.

W zakończeniu pracy, na podstawie przeprowadzonych rozważań, dokonano prezentacji wniosków, które były próbą odpowiedzi na następujące pytania:

- Jakie kluczowe obszary funkcjonalne decydują o powstawaniu jakości w szkole wyższej?
- Jakie czynniki determinują jakość w wyodrębnionych płaszczyznach?
- Czym jest jakość usług edukacyjnych w kontekście skuteczności i efektywności kształcenia oraz użyteczności wiedzy?
- Jak rozkłada się odpowiedzialność różnych grup interesariuszy za jakość kształcenia akademickiego?

- W jaki sposób można doskonalić poziom jakości usług edukacyjnych w szkolnictwie wyższym?

Odpowiedzi na tak postawione pytania są możliwe dzięki spojrzeniu na uczelnię przez pryzmat jej struktury, sposobu funkcjonowania i aspektów społecznych. Głównym celem szkolnictwa wyższego jest realizacja takich usług dydaktycznych, które spełniają wymogi i oczekiwania różnych grup interesariuszy (studentów, pracodawców, środowiska akademickiego). W konsekwencji, na poziom jakości usług edukacyjnych wpływają czynniki odpowiadające za skuteczność funkcjonalną uczelni, efektywność nauczania i użyteczność wiedzy. Przeprowadzone badania umożliwiły identyfikację 32 determinantów jakości, które stanowiły podstawę kompleksowego spojrzenia na mechanizmy powstawania jakości w szkołach wyższych.

Z tego punktu widzenia do kluczowych komponentów w projakościowym podejściu do edukacji zaliczyć należy: metodyczne i społeczne aspekty projektowania określonych ścieżek dydaktycznych oraz ich realizacja z wykorzystaniem nowoczesnych technologii ICT (e-learning) w ramach przyjętego paradygmatu kształcenia, a także nowoczesne podejście do budowania aspektów strukturalnych uczelni, wspierające zrównoważony rozwój i wzrost kapitału intelektualnego. Innymi słowami:

- jakość usług edukacyjnych powstaje poprzez połączenie aspektów strukturalnych, funkcjonalnych i społecznych uczelni, na które składają się komponenty płaszczyzny organizacyjnej, ekonomicznej, infrastrukturalnej, metodycznej i społecznej;
- doskonalenie jakości jest możliwe dzięki świadomemu pozyskaniu przez uczelnię dostępnych zasobów oraz ich celową i racjonalną konfigurację;
- doskonalenie jakości dokonuje się poprzez koordynację, realizację i ewaluację procesów edukacyjnych i administracyjnych, odpowiedzialnych za osiąganie określonych celów edukacyjnych, społecznych, ekonomicznych i organizacyjnych;
- poziom jakości usług edukacyjnych jest zdeterminowany poziomem kapitału ludzkiego zaangażowanego w procesy kształcenia akademickiego, czyli wiedzą i postawą wszystkich głównych grup interesariuszy procesów edukacyjnych w szkolnictwie wyższym.

Bezpośrednim beneficjentem poziomu jakości kształcenia są usługobiorcy, czyli studenci poddani procesowi dydaktycznemu. Od jakości, skuteczności, efektywności i użyteczności usług edukacyjnych zależy poziom wiedzy i umiejętności przyszłych absolwentów, a tym samym ich możliwości rozwojowe i wartość, jaką mogą dodać do rozwoju społeczno – gospodarczego państwa. Pozostali interesariusze (a także beneficjenci) to: pracownicy naukowcy, administracyjni oraz liderzy, którzy poprzez własny rozwój wpływają na kształt szkolnictwa wyższego i jednocześnie czerpią korzyści ze wzrostu poziomu jakości i wartości uczelni. Szczególną grupę interesariuszy tworzą przedsiębiorcy, których rola nie ogranicza się już tylko do oczekiwania na

pracowników wyposażonych w określoną wiedzę, ale którzy aktywnie, wraz z liderami akademickimi, budują wzajemne relacje pomiędzy nauką i biznesem, oparte na współpracy gospodarczej i wspólnych projektach rozwojowych. Tak zarysowana perspektywa nakazuje przypisanie odpowiedzialności za procesy doskonalenia jakości usług edukacyjnych do wszystkich wyżej wymienionych grup interesariuszy, na różnych etapach jej tworzenia.

Różnorodność polskich szkół wyższych powoduje, iż mechanizmy doskonalenia jakości mogą przybierać różne formy, w zależności od profilu kształcenia, wielkości jednostki organizacyjnej, możliwości ekonomicznych, celów edukacyjnych i misji społecznej. Z tego punktu widzenia zaprezentowana koncepcja podnoszenia poziomu jakości usług edukacyjnych jest próbą wskazania narzędzia analizy, uwzględniającego określone obszary działania uczelni (Wydział Zarządzania i Ekonomiki Usług) i zidentyfikowanych czynników kształtujących jakość. Proponowana koncepcja może być stosowana do innych szkół wyższych, także tych o odmiennej strukturze i profilu, ale z uwzględnieniem tych elementów, które pełnią kluczową rolę w projakościowym podejściu.

Zaprezentowane w rozprawie rozważania, w szczególności dotyczące koncepcji identyfikacji i doskonalenia jakości usług edukacyjnych, wskazują, iż stwierdzenie, że wiedza i umiejętności doboru, konfiguracji i koordynacji kluczowych zasobów szkoły wyższej, stanowią główny czynnik decydujący o poziomie jakości realizowanych usług edukacyjnych jest prawdziwe i zgodne z tezą pracy.

Zamiarem autora było pokazanie roli, jaką w procesie doskonalenia jakości odgrywają poszczególne czynniki strukturalne, funkcjonalne i społeczne. W zestawieniu z wyzwaniami jakie stoją przed polskim szkolnictwem wyższym, globalizacją, rozwojem społeczeństwa informacyjnego, zmianami demograficznymi i technologicznymi, indywidualizacją edukacji, znaczenie mechanizmów odpowiedzialnych za powstawanie jakości jest szczególnie istotne. Zestawienie zewnętrznych i wewnętrznych czynników zmieniających charakter podmiotów edukacyjnych prowadzi do najważniejszego pytania: Jak budować (modyfikować) współczesną szkołę wyższą tak, aby przy coraz większej liczbie elementów składających się na jej jakościowy system, zapewnić realizację postulatów wszystkich grup interesariuszy. Dylemat ten wymaga zintensyfikowanych działań o charakterze badawczym (empirycznym) oraz koncepcyjnym (teoretycznym) w obszarze funkcjonowania podmiotów edukacyjnych.

Przedstawiona w rozprawie habilitacyjnej problematyka analizowania i doskonalenia jakości usług edukacyjnych w szkolnictwie wyższym nie wyczerpuje tematu; jest na tyle obszerna i interdyscyplinarna, że jej omówienie wymagało przyjęcia określonych ram analityczno – badawczych, co zgodnie z intencją autora, pozostawia pewien obszar niepewności i wątpliwości. Rozprawa lub jej fragmenty mogą stanowić w przyszłości punkt wyjścia do dyskusji i dalszych, pogłębionych analiz omawianej problematyki, a także mogą stać się impulsem do budowania nowych koncepcji i nieco innego spojrzenia na rozpatrywane zagadnienia.

5. Omówienie pozostałych osiągnięć naukowo – badawczych

a) przed uzyskaniem stopnia doktora

Okres pierwszych lat pracy na Uniwersytecie Szczecińskim był czasem kształtowania się moich zainteresowań naukowych. W ramach poszukiwań obszaru badawczego do rozprawy doktorskiej przeprowadziłem obszerne studia literaturowe i konsultacje środowiskowe na temat możliwości rozwoju przedsiębiorstw i organizacji dzięki zastosowaniu nowoczesnych technologii informacyjno - komunikacyjnych. Od początku moich poszukiwań w centrum zainteresowań były skuteczne metody identyfikacji kluczowych funkcji i zwiększanie poziomu ich wartości oraz metody minimalizacji dysfunkcji organizacji poprzez racjonalną i efektywną implementację odpowiednich systemów informatycznych. Moje zainteresowania koncentrowały się zarówno na małych i średnich przedsiębiorstwach, organizacjach edukacyjnych oraz na instytucjach administracji publicznej, takich jak samorząd terytorialny.

Wynikiem ówczesnych zainteresowań było opublikowanie pierwszych artykułów naukowych, w tym między innymi:

1. A. Stecyk: *Kształtowanie Systemu Informacji Marketingowej (SIM) w Przedsiębiorstwie*. Zeszyt Naukowy nr 246 Problemy Zarządzania, Finansów i Marketingu nr 1, Szczecin 1999.
2. A. Stecyk: *Porównanie polskiego systemu budżetowego gmin z wybranymi systemami zachodnimi*. Materiały na I Konferencję Doktorantów Wydziału Zarządzania i Ekonomiki Usług „Konkurencyjność polskich podmiotów gospodarczych w świetle integracji z Unią Europejską”. Konferencja Naukowa, Szczecin 1999.
3. A. Stecyk: *Sposoby przesyłania danych w sieci Internet*. Zeszyty Naukowe nr 284, Ekonomiczne problemy łączności nr 2, Szczecin 2000.

Szczególnym wątkiem podejmowanym w tamtym czasie, w moich badaniach naukowych był samorząd terytorialny, reaktywowany dzięki reformie samorządowej, przeprowadzonej na mocy ustawy z dnia 8 marca 1990 roku. W głównej orbicie zainteresowań znalazły się sposoby planowania budżetu gminy, wspierane technologiami informatycznymi, a w szczególności metody identyfikacji dysfunkcji w aktualnej procedurze planowania i konstruowania budżetu gminy oraz metody wariantowania gminnych dochodów i wydatków. Efektem zainteresowania informatycznymi narzędziami wsparcia finansów samorządowych była rozprawa doktorska pt. *Model wariantowania planu budżetu gminy w oparciu o system komputerowy*, którą obroniłem we wrześniu 2001 roku na Wydziale Zarządzania i Ekonomiki Usług Uniwersytetu Szczecińskiego (dawny Wydział Transportu i Łączności). Promotorem dysertacji doktorskiej był prof. zw. dr hab. Leon Dorozik z Uniwersytetu Szczecińskiego, a recenzentami: prof. zw. dr hab. Bernard F. Kubiak z Uniwersytetu Gdańskiego oraz (ówcześnie) dr hab. prof. US Adam Szewczuk z Uniwersytetu Szczecińskiego.

Adam Stecyk

b) po uzyskaniu stopnia doktora

Początek XXI wieku to czas dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości, rozwój społeczeństwa informacyjnego, procesy globalizacyjne, rozwój gospodarki opartej na wiedzy. W tym okresie, głównym nurtem moich zainteresowań naukowych niezmiennie pozostawało wykorzystanie technologii informatycznych i telekomunikacyjnych w ekonomii i zarządzaniu oraz interdyscyplinarny charakter procesów społeczno – gospodarczych, wpływających na rozwój przedsiębiorstw i organizacji. Kontynuując badania nad wykorzystaniem technologii ICT w samorządzie terytorialnym, jednocześnie poszukiwałem nowych obszarów zainteresowań naukowych, co zaowocowało opublikowaniem artykułów i udziałem w licznych monografiach:

1. A. Stecyk: *Internet Model The Territorial Government Information System*, w: *Information Management*, rozdz. 6 - It solutions for tourism in a public sector Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2005, s. 405-410.
2. A. Stecyk, R. Szymański: *Jakość i integralność informacji w hurtowniach danych*, Część D. Wpływ nowoczesnych technologii informatycznych na rozwój działalności gospodarczej, w: *Miejsce poczty i telekomunikacji w tworzeniu społeczeństw informacyjnych*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin – Międzyzdroje 2005, s.106-109, współautorstwo: A. Stecyk 50%, R. Szymański 50%.
3. A. Stecyk: *Wykorzystanie technologii internetowych w małych i średnich przedsiębiorstwach*, ORGMASZ, *Ekonomika i Organizacja Przedsiębiorstwa*, Zeszyt 4, Warszawa 2005, s. 88-94.
4. A. Stecyk: *Wykorzystanie systemów klasy CRM w komunikacji z klientem*, Zeszyty naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego nr 414, *Marketing Przyszłości. Trendy, Strategie, Instrumenty, Media w kreowaniu wizerunku*, Szczecin 2005, s. 246-251.
5. A. Stecyk: *Charakterystyka systemu informacji gospodarczej typu G2C*, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego nr 421, *Ekonomiczne Problemy Łączności* nr 7, Szczecin 2006, s.63-70.

Rozwój naukowy i współpraca z otoczeniem biznesowym utwierdziły mnie w przekonaniu, że jednym z głównych czynników rozwoju przedsiębiorstw i organizacji doby XXI wieku jest wiedza i informacja. Jest to zbieżne z poglądem zaprezentowanym przez P. Druckera: „Coraz bardziej produktywność wiedzy staje się czynnikiem rozstrzygającym o zajmowanej przez kraj, przemysł, czy firmę pozycji w konkurencji. Jeśli idzie o wiedzę – żaden kraj, żaden przemysł, żadna firma nie ma jakiegokolwiek „naturalnej” wyższości czy niższości. Jedyna możliwa przewaga dotyczy tego, jak wiele kraj, przemysł, czy firma potrafi uzyskać z powszechnie dostępnej wiedzy. Jedyną

Adam Stecyk

rzeczą, stopniowo nabierającą znaczenia w narodowej i międzynarodowej ekonomii, będzie zarządzanie działaniami czyniącymi wiedzę produktywną.”¹

Konsekwencją zaprezentowanego podejścia było skoncentrowanie moich zainteresowań naukowych na zagadnieniach e-learningu (nauczania elektronicznego), blended learningu (nauczania hybrydowego, mieszanego) i systemowego podejścia do projakościowej dystrybucji wiedzy w podmiotach edukacyjnych. Zaowocowało to współpracą z Instytutem Elearningowym MELCOE na Uniwersytecie Macquarie w Sydney, gdzie odbyłem siedmiomiesięczny staż w charakterze wizytującego naukowca (2006-2007). Wynikiem międzynarodowej współpracy było pierwsze w Polsce wdrożenie platformy e-learningowej LAMS (Learning Activity Management System) i zapoczątkowanie systemowego podejścia do e-learningu na Wydziale Zarządzania i Ekonomiki Usług Uniwersytetu Szczecińskiego w roku 2007. Konsekwencją odbytego stażu i zdobytych doświadczeń było opublikowanie wielu artykułów oraz dwóch autorskich monografii:

1. A. Stecyk: *Wartość systemów e-learningowych w podmiotach edukacyjnych*, Wydawnictwo Difin, Warszawa 2014 (monografia).
2. A. Stecyk: *ABC Elearningu. System LAMS*, Wydawnictwo Difin, Warszawa 2008 (monografia).
3. A. Stecyk: *Problemy definiowania wartości w podmiotach edukacyjnych*, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach nr 254, Katowice 2016, s. 200-208.
4. A. Stecyk: *Changes in the market of educational services and the development of higher education*, The Clute Institute, International Business & Education Conference, San Juan, Puerto Rico 2015, ISSN 1539 – 8757, s. 175.1 – 175.5.
5. A. Stecyk, M. Chojnowski: *Structural, process and attributes approach to e-learning system*, Scientific Journal of The University of Szczecin; Service Management No. 780, vol. 11, Szczecin 2013, s.109-120, współautorstwo: A. Stecyk 50%, M. Chojnowski 50%.
6. A. Stecyk: *Niematerialne czynniki w procesach tworzenia wartości w organizacji edukacyjnej*, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego nr 764, Ekonomiczne problemy usług nr 101, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2012, s. 179-189.
7. A. Stecyk: *Wykorzystanie modelu Kirckpatricka do oceny efektywności szkoleń e-learningowych*, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego nr 651, Ekonomiczne problemy usług nr 68, Drogi dochodzenia do społeczeństwa informacyjnego, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2011, s. 276-283.
8. A. Stecyk, M. Chojnowski: *Implementation of Blended Learning Project at the University of Szczecin Stage I & II*, Journal of Banking & Finance, vol. 15, no.3, Ottawa 2010, s. 59-68, współautorstwo: A. Stecyk 50%, M. Chojnowski 50%.
9. A. Stecyk: *Wiedza i nauczanie elektroniczne w społeczeństwie informacyjnym*, Zeszyty naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Ekonomiczne problemy usług nr 57, E-gospodarka w Polsce, stan obecny i perspektywy rozwoju, Szczecin 2010, s. 39-49.

¹ P.F. Drucker, Społeczeństwo postkapitalistyczne, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1999, s. 157.

10. A. Stecyk: *Wykorzystanie technologii ICT w Polsce w świetle badań Światowego Forum Ekonomicznego*, Warszawa 2009, E-MENTOR, nr 3 (30).

W 2015 roku zostałem zaproszony do pełnienia funkcji redaktora naukowego monografii pt. „*Wykorzystanie technologii teleinformatycznych w ekonomii i zarządzaniu*” (Wydawnictwo Texter, Warszawa 2015), w ramach której twórczo współpracowałem z przedstawicielami krajowych ośrodków akademickich nad strukturą i treścią książki, a także wymieniałem doświadczenia związane z szeroko rozumianym wykorzystaniem technologii ICT. Efektem wydanej książki jest ponowne zaproszenie do kolejnego projektu naukowego pt. „*Informatyczne wspomaganie organizacji opartych na zarządzaniu wiedzą*”, które otrzymałem w kwietniu 2016 roku.

Zdobycie określonego doświadczenia naukowego, e-learningowego, pedagogicznego i informatycznego możliwe było dzięki realizacji licznych projektów o charakterze naukowym, badawczym i aplikacyjnym, dzięki współpracy z krajowymi i zagranicznymi podmiotami oraz dzięki interdyscyplinarnemu podejściu do procesów dydaktycznych. Do najważniejszych elementów kształtujących moje doświadczenie w tym zakresie zaliczyć należy następujące konferencje, spotkania i warsztaty:

- Cykl konferencji i webinarów: prezentacja artykułu „*Changes in the market of educational services and the development of higher education*”, podczas międzynarodowej konferencji International Business & Education Conference, Puerto Rico 2015; prezentacja postera „*Process management as a tool for value creation in higher education*” SAICET: The South Africa International Conference on Educational Technologies, RPA 2015; Uczestnictwo w webinarach: ICITS: International Computer & Instructional Technologies Symposium, Turcja, Singapur, Chiny 2013-2015, ICAISEED: International Conference on Advance Information System, E-Education & Development, Francja 2015.
- Cykl konferencji Rozwój e-edukacji w ekonomicznym szkolnictwie wyższym (2013) oraz Kongres Rozwoju Edukacji (2014, 2015)
- Cykl konferencji i warsztatów organizowanych przez Wydział Zarządzania i Ekonomiki Usług: „Czynniki kreujące rozwój społeczeństwa informacyjnego w Polsce”, Szczecin, Kopenhaga, Malmö, Oslo, 2007 – 2013 oraz cykl warsztatów „Letnia Szkoła Innowacji”, Szczecin/Pobierowo, Warszawa, Poznań 2008 – 2015
- International Conference on Information Management - ICIM, Gdańsk/Sopot 2011 oraz 2nd International Conference on eCommerce, ePayments and New Entrepreneurship, Gdańsk/Sopot 2010
- Warsztaty edukacyjne: Microsoft Dynamics Convergence, Developing for Dynamics, Atlanta, USA 2010 oraz Microsoft Convergence, Academic Preconference (w ramach programu Alliance), Frankfurt/Wiesbaden, Niemcy 2009
- Cykl konferencji i warsztatów „Edukacja XXI wieku”, Zakopane 2008, 2010, 2011 oraz cykl konferencji „Informatyka w dobie XXI wieku”, Radom 2008, 2009, 2010
- The 7th International Conference on Perspectives in Business Informatics Research, BIR2008, Gdańsk 2008.

Adam Stecyk

- Konferencje i warsztaty: The first International LAMS Conference, Sydney 2006 oraz The 2nd European LAMS Conference, Kadyks, Hiszpania 2008
- Kwerendy biblioteczne: 1. Humboldt-Universität zu Berlin, Niemcy 2014 i 2012. 2. University of Amsterdam, Holandia 2013 i 2009. 3. University of Oradea, Rumunia 2008 4. Universidad de Cadiz, Hiszpania 2008 5. Macquarie University oraz University of Sydney, Australia 2007

Ponadto, jako pracownik Katedry Efektywności Innowacji Wydziału Zarządzania i Ekonomiki Usług i propagator projakościowego wykorzystania technologii komunikacyjno – informacyjnych w nauce i biznesie biorę udział w różnych projektach o charakterze naukowo-badawczym i dydaktycznym. Mam także zaszczyt uczestniczyć w spotkaniach naukowo - biznesowych, które często mają charakter nieformalny, gdzie pełnię rolę konsultanta-doradcy, dzieląc się swoim zawodowym doświadczeniem. Do najważniejszych form mojego zaangażowania w działalność projektowo - badawczą w ostatnich latach zaliczyć należy:

- 2016 - Współautor i uczestnik badań statutowych Katedry Efektywności Innowacji WZIEU US na temat: „Innowacje a otoczenie sektora MŚP”, realizowanych pod kierunkiem prof. dr. hab. Piotra Niedzielskiego.
- 2015 - Współautor i uczestnik badań statutowych Katedry Efektywności Innowacji WZIEU US na temat: „Rozwój przemysłów kreatywnych w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem tworzenia narzędzi wspierania oraz instytucji otoczenia biznesu zorientowanych na przemysły kreatywne”, realizowanych pod kierunkiem prof. dr. hab. Piotra Niedzielskiego
 - Opracowanie założeń i strategii działania Grupy Szkoleń E-learningowych na Wydziale Zarządzania i Ekonomiki Usług US. Nadzór nad opracowaniem wzorów modułów i kursów.
- 2014-2015 - Współorganizacja inicjatyw Meet Project Manager (spotkania w ramach Zachodniopomorskiej Grupy Regionalnej IPMA).
- 2014 - Współautor opracowania na temat: „Rola sektora usług w kształtowaniu rozwoju społeczno-gospodarczego województwa zachodniopomorskiego ze szczególnym uwzględnieniem innowacyjności jako narzędzia kształtującego współczesną konkurencyjność przedsiębiorstw i regionów z uwypukleniem roli Funduszy Europejskich na przykładzie działań realizowanych w oparciu o infrastrukturę Service Inter-Lab” – projekt dofinansowany ze środków unijnych.
 - Współautor i uczestnik badań statutowych Katedry Efektywności Innowacji WZIEU US na temat: „Centra Usług Wspólnych a wzrost i rozwój gospodarczy województw na przykładzie województwa zachodniopomorskiego”, realizowanych pod kierunkiem prof. dr. hab. Piotra Niedzielskiego.
- 2013 - Współautor i uczestnik badań statutowych Katedry Efektywności Innowacji WZIEU US na temat: „Determinanty rozwoju społeczno-

- gospodarczego na przykładzie województwa zachodniopomorskiego”, realizowanych pod kierunkiem prof. dr. hab. Piotra Niedzielskiego.
- Organizacja cyklu szkoleń „Jakość w dydaktyce” prowadzonego dla grup nauczycieli pracujących w szkołach zawodowych, jako efekt projektu „Era enter – e-learning dla młodzieży”, realizowanego przez pracowników dydaktycznych WZIEU US.
 - Ekspert e-learningowy w zarządzaniu platformą Moodle w kształceniu zawodowym w WZDZ Szczecin.
- 2012-2013 - Projektant i wykonawca portalu branżowego Szukaj-Znajdziesz w ramach projektu „Staż dla Naukowca” realizowanego we współpracy z firmą FotoRetro Szczecin.
- 2012 - Współautor i uczestnik badań statutowych Katedry Efektywności Innowacji WZIEU US na temat: „Zarządzanie projektami inwestycyjnymi. Audyt innowacyjności jako źródło informacji menedżerskiej”, realizowanych pod kierunkiem prof. dr. hab. Piotra Niedzielskiego.
- Prowadzenie specjalistycznego kursu szkoleniowego nt.: „Praktyczne możliwości wykorzystania platform e-learningowych w nowoczesnym paradygmacie kształcenia” w ramach systemu szkoleń WZiEU US.
 - Opracowanie autorskiej koncepcji analizy i weryfikacji wartości systemów e-learningowych w podmiotach edukacyjnych w ramach badań naukowych Katedry Efektywności Innowacji.
- 2010-2013 - Realizacja badań własnych na temat: „Jakość, wartość i efektywność narzędzi e-learningowych w szkolnictwie wyższym” w ramach Wewnętrznego Systemu Grantów WZIEU US.
- Kierownik projektu „Era Entera – e-learning dla młodzieży” realizowanego we współpracy z Wojewódzkim Zakładem Doskonalenia Zawodowego w Szczecinie i Wydziałem Zarządzania i Ekonomiki Usług US.
- 2008-2011 - Współautor badań statutowych Katedry Efektywności Innowacji nt.: „Zarządzanie projektami inwestycyjnymi, ocena efektywności ekonomicznej przedsięwzięcia inwestycyjnego”, realizowanych pod kierunkiem prof. dr. hab. Piotra Niedzielskiego.
- Recenzent Zeszytów Naukowych Uniwersytetu Szczecińskiego „Ekonomiczne Problemy Usług”.
- 2010 - Współautor badań statutowych Katedry Efektywności Innowacji nt.: „Nauka na rzecz rozwoju innowacyjności sektora mikro i małych przedsiębiorstw z wykorzystaniem programu *Bon na Innowacje*”, realizowanych pod kierunkiem prof. dr. hab. Piotra Niedzielskiego.
- Prowadzenie specjalistycznego kursu szkoleniowego nt.: „wykorzystanie narzędzi e-learningowych w projektowaniu procesów dydaktycznych” w ramach systemu szkoleń WZiEU US.

Adam Stecyk

- Wykonawca w projekcie Bon na innowacje: Koncepcja procesu świadczenia usług on-line, "System wizualnego wspomagania projektowania schodów", projekt realizowany na zlecenie firmy MSC.
- Realizacja badań własnych na temat: „Narzędzia e-learningowe w szkolnictwie wyższym” w ramach Wewnętrznego Systemu Grantów WZIEU US.
- 2008-2009 - Konsultant w ramach projektu Inmor – innowacyjność i współpraca siłą gospodarki morskiej regionu.
- Realizacja badań własnych na temat: „Narzędzia e-learningowe w szkolnictwie wyższym” w ramach Wewnętrznego Systemu Grantów WZIEU US.
- 2007-2008 - Konsultant w projekcie „EdukON on-line” realizowanym przez Zakład Doskonalenia Zawodowego w Warszawie.
- 2004-2006 - Współautor badań statutowych Katedry Efektywności Innowacji nt.: „Koncepcja, projekt i wdrożenie systemu e-learningowego na Wydziale Zarządzania i Ekonomiki Usług US”, realizowanych pod kierunkiem prof. dr hab. Piotra Niedzielskiego.
- 2004-2005 - Ekspert ds. systemów informatycznych w dwóch projektach europejskich @alternatywa i @alternatywa II realizowanych przez Wojewódzki Zakład Doskonalenia Zawodowego w Szczecinie i Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości.
- 2002 – 2005 - Współautor badań statutowych Katedry Efektywności Innowacji nt.: „Zarządzanie projektami inwestycyjnymi etapy I - IV”, realizowanych pod kierunkiem prof. dr hab. Piotra Niedzielskiego.

Sumarycznie mój dotychczasowy dorobek naukowo-badawczy obejmuje 154 pozycje, przy czym po uzyskaniu stopnia doktora w roku 2001 – 143 (w tym 12 publikacji w języku angielskim). Szczegółowy wykaz mojego dorobku naukowo-badawczego przedstawiono w tabeli 1.

Tabela 1. Zestawienie dorobku naukowo-badawczego

Rodzaj publikacji	przed uzyskaniem stopnia doktora	po uzyskaniu stopnia doktora	RAZEM
Publikacje obcojęzyczne			
artykuły w czasopismach i zeszytach naukowych (w tym współautorskie)	0	11(5)	11(5)
artykuły w recenzji (w tym współautorskie)	0	1(0)	1(0)
Publikacje krajowe			
Monografie (w tym współautorskie)	0	3(0)	3(0)
rozdziały w monografiach (w tym współautorskie)	0	6(0)	6(0)
podręczniki akademickie (w tym współautorskie)	0	3(2)	3(2)

redakcja naukowa recenzowanych prac zbiorowych (w tym współautorskie)	0	1(0)	1(0)
artykuły w czasopismach i zeszytach naukowych (w tym współautorskie)	5(1)	55(8)	60(9)
pozostałe artykuły naukowe (w tym współautorskie)	0	6(0)	6(0)
artykuły w recenzji (w tym współautorskie)	0	0(0)	0(0)
Razem publikacje (w tym współautorskie)	5(1)	86(15)	91(16)
udział w projektach i badaniach	3	26	29
wygłoszone referaty naukowe i sesje posterowe	3	31	34
RAZEM dorobek naukowo-badawczy	11(1)	143(15)	154(16)
Indeksy cytowań			
cytowania prac wg Google Scholar	0	33	33
h-indeks	0	3	3
i10-indeks	0	1	1

Źródło: opracowanie własne.

6. Działalność dydaktyczna i opieka naukowa

Moja działalność dydaktyczna związana jest z Uniwersytetem Szczecińskim, na którym w latach 1997 – 2001 pracowałem na stanowisku asystenta w Katedrze Efektywności Innowacji pod kierunkiem prof. dr hab. Krzysztofa Chwesiuka, a w latach 2001-2014 na stanowisku adiunkta. Obecnie jestem pracownikiem naukowo-dydaktycznym, zatrudnionym na stanowisku starszego wykładowcy w Katedrze Efektywności Innowacji, kierowanej przez prof. dr hab. Piotra Niedzielskiego.

Od początku zatrudnienia na Uniwersytecie Szczecińskim prowadzę zajęcia zgodnie z moimi zainteresowaniami naukowymi. W ostatnich latach prowadziłem m.in. takie przedmioty jak: 1. Podstawy informatyki. 2. Technologie informacyjne. 3. Zastosowanie informatyki w przedsiębiorstwie. 4. Platformy e-learningowe jako narzędzia tworzenia gospodarki opartej na wiedzy. 5. Informatyka w zarządzaniu. 6. Systemy informatyczne w turystyce. 7. Informatyka w logistyce. 8. Zastosowanie informatyki w transporcie międzynarodowym.

Prowadzone przeze mnie zajęcia realizowane są zarówno w trybie studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych (a w latach 2000-2003 także w trybie studiów wieczorowych). Od 2007 roku realizuję zajęcia z wykorzystaniem zintegrowanej platformy elearningowej LAMS – MOODLE, w trybie nauczania komplementarnego (blended learning). Do prowadzonych (w ramach Katedry Efektywności Innowacji) przedmiotów, opracowane zostały zarówno podręczniki jak i kursy elektroniczne, w opracowaniu których miałem swój znaczący udział.

Ponadto, współpracowałem w opracowaniu ścieżek dydaktycznych i programów (sylabusy) dla przedmiotów (laboratoria, ćwiczenia, wykłady) realizowanych w Katedrze Efektywności Innowacji Wydziału Zarządzania i Ekonomiki Usług Uniwersytetu Szczecińskiego.

Jestem opiekunem i wykładowcą grupy zagranicznych studentów podczas ich pobytu na Wydziale Zarządzania i Ekonomiki Usług w ramach projektu Erasmus 2014, 2015 i 2016 a także, w latach 2008-2009 prowadziłem w języku angielskim zajęcia z przedmiotu Technologie Informacyjne.

Od 2002 roku systematycznie, w każdym roku akademickim, prowadzę seminaria dyplomowe (łącznie wypromowałem 89 absolwentów [29 prac licencjackich i 60 prac magisterskich]); jestem także recenzentem prac dyplomowych na macierzystym wydziale (48 recenzji). W 2013 roku zostałem promotorem pomocniczym w przewodzie doktorskim mgr Marcina Chojnowskiego pt.: *Ocena wpływu zintegrowanych systemów informatycznych klasy ERP na działalność przedsiębiorstwa*, realizowanym na Wydziale Zarządzania i Ekonomiki Usług Uniwersytetu Szczecińskiego.

Współpracowałem także z innymi szkołami wyższymi, m.in. z Wyższą Szkołą Zarządzania w Szczecinie, Wyższą Szkołą Zawodową Oeconomicus w Szczecinie, Wyższą Szkołą Humanistyczną TWP w Szczecinie, gdzie pełniłem funkcję wykładowcy przedmiotów informatycznych oraz z Zachodniopomorską Szkołą Biznesu w zakresie tworzenia programu studiów e-learningowych.

Do najważniejszych osiągnięć dydaktycznych zaliczam swój wkład w szeroki rozwój projakościowego podejścia do procesów dydaktycznych, ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania technologii ICT i narzędzi e-learningowych na macierzystym wydziale a także w innych instytucjach edukacyjnych w regionie. Główne działania w tym obszarze mają dwukierunkowy charakter: 1. Rozbudowa bazy wiedzy (przedmiotów, kursów, modułów) w celu praktycznego ich wykorzystania w kształceniu akademickim i/lub zawodowym. 2. Szkolenia i propagowanie dobrych praktyk dydaktycznych (jakość, użyteczność, wartość, efektywność) wśród społeczności akademickiej i nauczycielskiej w regionie.

7. Działalność organizacyjna oraz współpraca z instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami w regionie

Jestem aktywnym pracownikiem naukowo-dydaktycznym, który uczestniczy w funkcjonowaniu i rozwoju Wydziału Zarządzania i Ekonomiki Usług Uniwersytetu Szczecińskiego, czego wyrazem są pełnione przeze mnie funkcje od początku zatrudnienia w 1997r. na macierzystej uczelni:

- Kierownik zespołu szkoleń e-learningowych na Wydziale Zarządzania i Ekonomiki Usług Uniwersytetu Szczecińskiego (od 2012).
- Członek projektu Klasy Patronackiej na Wydziale Zarządzania i Ekonomiki Usług Uniwersytetu Szczecińskiego (od 2011).
- Konsultant w ramach projektu Inmor – innowacyjność i współpraca siłą gospodarki morskiej regionu realizowanego przez Wydział Zarządzania i Ekonomiki i Usług Uniwersytetu Szczecińskiego oraz osiem podmiotów naukowych i biznesowych w regionie (2006-2008).

- Członek Komisji Rekrutacyjnych Wydziału Zarządzania i Ekonomiki Usług Uniwersytetu Szczecińskiego (2002-2008).
- Członek Rady Wydziału Zarządzania i Ekonomiki Usług Uniwersytetu Szczecińskiego (2000-2003).
- Kierownik Ośrodka Promocji i organizator konferencji na Wydziale Zarządzania i Ekonomiki Usług Uniwersytetu Szczecińskiego (2001-2002).

Oprócz współpracy z podmiotami akademickimi, prowadzę także działalność dydaktyczną i badawczą w instytucjach kształcenia zawodowego (Wojewódzki Zakład Doskonalenia Zawodowego w Szczecinie, Świnoujściu, Trzebiatowie, Centrum Kształcenia Zawodowego w Stargardzie Szczecińskim, Nowogardzie i Goleniowie). Dużym osiągnięciem dydaktycznym był zrealizowany (2010-2013) wspólnie przez Wydział Zarządzania i Ekonomiki Usług i Wojewódzki Zakład Doskonalenia Zawodowego w Szczecinie projekt e-learningowy propagujący nowoczesne technologie ICT wśród uzdolnionej młodzieży w szkołach zawodowych regionu. Realizowałem także projekty ogólnopolskie o charakterze aktywizacji zawodowej, współpracując z Zakładami Doskonalenia Zawodowego w Warszawie i Katowicach oraz z Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości.

Realizowane szkolenia i warsztaty, a także prowadzenie na kilku – wyżej wskazanych – uczelniach na zachodniopomorskim rynku edukacyjnym, jak też otwartość na różnego typu inicjatywy pozwalające łączyć wiedzę z praktyką zaowocowały współpracą z różnymi instytucjami i towarzystwami naukowymi, m.in.: z Polskim Towarzystwem Ekonomicznym, Polskim Towarzystwem Informatycznym, Polskim Stowarzyszeniem Zarządzania Wiedzą.

Od lat jestem także aktywny we współorganizowaniu konferencji naukowych na macierzystym wydziale. Jako przykład ważnych dla mnie wydarzeń naukowych zaprezentuję dwie konferencje z ostatnich lat, w których brałem czynny udział, jako organizator:

- Współorganizowanie uroczystości nadania tytułu Doctora Honoris Causa prof. R. Borowieckiemu z Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie oraz prof. A.K. Koźmińskiemu z Akademii Leona Koźmińskiego w Warszawie, które odbyły się na Uniwersytecie Szczecińskim 21 maja 2015r.
- Współorganizowanie Międzynarodowej Konferencji Climate Change, Economy, Law & Society – Interactions in The Baltic Sea Region 2012 (CCELSI BSR, 2012), organizowanej przez Uniwersytet Szczeciński, w której uczestniczyli przedstawiciele nauki z takich krajów jak: Wielka Brytania, Niemcy, Węgry, Włochy, Szwecja, Estonia, Litwa i Chiny.

Ponadto byłem organizatorem i współorganizatorem 11 konferencji naukowych i ponad 20 szkoleń i warsztatów na macierzystym wydziale. Pełniłem także rolę tłumacza w formalnych i nieformalnych spotkaniach z zagranicznymi gośćmi.

Adam Stecyk

Dodatkowo prowadzę także działalność skierowaną na rzecz środowiska lokalnego będącą szeroko pojętą promocją środowiska naukowego. Do najważniejszych z nich zaliczyć należy:

- Wykład otwarty na zaproszenie Zarządu Oddziału Szczecińskiego Polskiego Towarzystwa Geograficznego pt. „Indiański szlak, czyli Ameryka Południowa 2014”, Wydział Zarządzania i Ekonomiki Usług Uniwersytetu Szczecińskiego 2014r.
- Wykład otwarty na Festiwalu Miejsc i Podróży Włóczykij, pt. „Pod afrykańskim niebem – Uganda, Rwanda, Burundi, Zambia, Malawi 2011-2012”, Goleniów 2013r.
- Wykład otwarty na zaproszenie Zarządu Oddziału Szczecińskiego Polskiego Towarzystwa Geograficznego pt. „Afrykańskie opowieści”, Wydział Zarządzania i Ekonomiki Usług Uniwersytetu Szczecińskiego 2012r.
- Wykład otwarty na zaproszenie Zarządu Oddziału Szczecińskiego Polskiego Towarzystwa Geograficznego pt. „Wyprawa do egzotycznej Indonezji”, Wydział Zarządzania i Ekonomiki Usług Uniwersytetu Szczecińskiego 2011r.

8. Otrzymane nagrody, stypendia i wyróżnienia

2016	Zgłoszenie do nagrody przyznawanej przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej: brązowy medal za długoletnią służbę.
2008	Nagroda Dziekana Wydziału Zarządzania i Ekonomiki Usług za pierwsze w Polsce wdrożenie platformy e-learningowej LAMS (learnig activity management system).
2006-2007	Stypendium w charakterze wizytującego naukowca (visiting scholar) na Uniwersytecie Macquarie w Sydney. Współpraca z Instytutem Macquarie E-Learning Centre Of Excellence (MELCOE) nad wdrożeniem nauczania elektronicznego i hybrydowego na Wydziale Zarządzania i Ekonomiki Usług Uniwersytetu Szczecińskiego (wrzesień 2006 – kwiecień 2007).

Adam Stecyl